

OBLASTI MĚŘENÍ VÝKONNOSTI

(DÍLČÍ VÝSLEDKY ŘEŠENÍ PROJEKTU CZ.3.01.2012.221.002
„SYSTEMY MĚŘENÍ VÝKONNOSTI V ČESKÝCH ORGANIZACÍCH“, 2013)

O INSTITUTU

Institut evaluací a sociálních analýz je první soukromý vědecko-výzkumný institut v oboru společenských věd založený v ČR. Jde o nezávislý subjekt, který byl založen podle pravidel stanovených Evropskou unií (Článek 2.2, písm. d. Rámce Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací). Institut je výzkumnou organizací dle zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací a je zapsán na Seznamu výzkumných organizací vedeném Radou pro vědu, výzkum a inovace (RVVI). Cílem Institutu je provádět základní výzkum, aplikovaný výzkum nebo experimentální vývoj a šířit jejich výsledky prostřednictvím výuky, publikování nebo převodu technologií, přičemž veškerý zisk je zpětně investován do těchto činností.

Hlavními činnostmi, kterými se INESAN zabývá, jsou evaluace a sociální analýzy.

Mezi tematické okruhy, jejichž výzkumem se INESAN zabývá, patří eticky odpovědné chování, manažerská studia, ICT, životní prostředí a sociální témata.

Díky svému zázemí v oblasti metodologie aplikovaného společenskovedního výzkumu INESAN poskytuje také zpracování výzkumných šetření a metodologických analýz. INESAN rovněž poskytuje odborné služby při tvorbě metodických nástrojů pro evaluaci, realizuje samotná evaluační šetření, podílí se na přípravě zadávacích dokumentací, recenzuje jednotlivé dokumenty vztahující se k evaluaci a k metodologii společenskovedního výzkumu.

Publikace, expertízy, odborná stanoviska a posudky, které INESAN vydává, nejsou ovlivněny postoji donorů a zadavatelů a jsou nezávislým pohledem expertů INESANu.

INESAN

INSTITUT EVALUACÍ
A SOCIÁLNÍCH ANALÝZ

Heřmanova 1169/22
170 00 Praha 7
Tel.: +420 220 190 597
E-mail: info@inesan.eu
Web: www.inesan.eu

O PROJEKTU

Hlavním cílem projektu CZ.3.01.2012.221.002 „**Systémy měření výkonnosti v českých organizacích**“ je analýza současných systémů, metod a přístupů k měření výkonnosti v organizacích v ČR.

Mezi dílčí cíle projektu patří zjištění míry dosahování stanovených cílů v organizacích; determinace oblastí sledování výkonnosti; rozbor využívaných ukazatelů výkonnosti; analýza problematických aspektů sledování a měření výkonnosti; sumarizace vnímaných výhod sledování výkonnosti a identifikace způsobů využívání dat o výkonnosti v organizacích.

Účelem tohoto dílčího výstupu je informovat o konkrétních oblastech řízení, ve kterých se výkonnost v českých organizacích sleduje.

SOUHRN VÝSLEDKŮ

Měření výkonnosti organizací (tj. soustavné porovnávání skutečně dosažených výsledků s předem stanovenými cíli) se provádí nejčastěji na úrovni celé firmy (např. v rámci analýzy naplňování firemní strategie). Běžné je také sledování výkonnosti v oblasti financí a v oblasti prodeje výrobků a služeb; v těchto oblastech totiž svou výkonnost sleduje přibližně 80 až 90 procent subjektů.

Naopak v nejmenší míře se sleduje výkonnost v oblasti ICT a nákupu (procurementu). Nicméně, více než polovina zkoumaných subjektů uvedla, že svou výkonnost sleduje i v těchto oblastech.

Jednotlivé oblasti řízení se liší z hlediska významu výkonnosti. Zatímco dosahování vytyčených cílů považují za zásadní pro svůj dlouhodobý rozvoj více než dvě třetiny (68 %) subjektů, důležitost výkonnosti v oblasti ICT pro rozvoj organizace přikládá 19 procent dotazovaných.

METODIKA VÝZKUMU

Údaje obsažené v tomto přehledu pocházejí z výzkumného šetření realizovaného v rámci projektu CZ.3.01.2012.221.002 Institutem evaluací a sociálních analýz (INESAN).

Sběr dat byl realizován v České republice v květnu 2012. K výběru organizací byla použita technika stratifikovaného náhodného výběru. Výběrový soubor tvoří české podnikatelské subjekty.

V rámci provedeného výzkumného šetření bylo realizováno a analyzováno celkem 331 interview s vedoucími představiteli jednotlivých organizací (ředitelé, CEO, CFO).

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Struktura podle odvětví:

Celkem 48 % organizací tvoří průmyslové podniky, 20 % organizací tvoří subjekty z odvětví utilit a telekomunikací a zbylých 32 % tvoří ostatní organizace (např. z oblasti stavebnictví, obchodu a služeb).

Struktura podle velikosti organizace:

Polovinu výběrového souboru (50 %) tvoří malé organizace, tj. subjekty s méně než 100 zaměstnanci, 32 % jsou střední organizace se 100 až 249 zaměstnanci a 18 % tvoří velké organizace s 250 a více zaměstnanci.

Struktura podle existence poboček:

56 % organizací nemá žádné pobočky, 34 % subjektů má pobočky pouze v ČR, 8 % organizací má pobočky v ČR i v zahraničí, a 2 % organizací mají pobočky jen v zahraničí.

Struktura podle výše obrátu:

V případě 25 % organizací výše posledního známého obrátu (tedy za rok 2011) nepřesahovala 50 mil. Kč, 17 % organizací dosáhlo obrátu ve výši 50–99 mil. Kč, 41 % organizací vykázalo obrát ve výši 100–499 mil. Kč a 17 % mělo obrát vyšší než 500 mil. Kč.

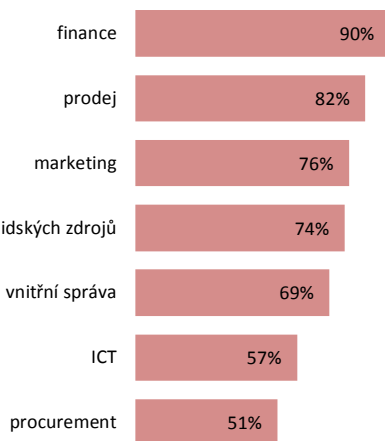
OBLASTI MĚŘENÍ VÝKONNOSTI

DÍLČÍ VÝSLEDKY ŠETŘENÍ

Na úrovni celé firmy svou výkonnost měří celkem 9 z 10 zkoumaných organizací. Tento podíl se přitom mezi jednotlivými segmenty definovanými odvětvím, velikostí a výší obrátu významně nediferencuje.

Z hlediska jednotlivých dílčích oblastí řízení platí, že organizace sledují v největší míře výkonnost v dosahování finančních cílů (devět z deseti organizací). Výrazná většina organizací sleduje svou výkonnost také v oblasti prodeje výrobků a služeb (osm z deseti organizací), v oblasti marketingových aktivit a řízení lidských zdrojů (přibližně tři čtvrtiny subjektů) a v oblasti vnitřní správy (sedm z deseti organizací). Výkonnost v ostatních oblastech řízení, kterými jsou ICT a procurement sleduje nadpoloviční většina zkoumaných podnikatelských subjektů.

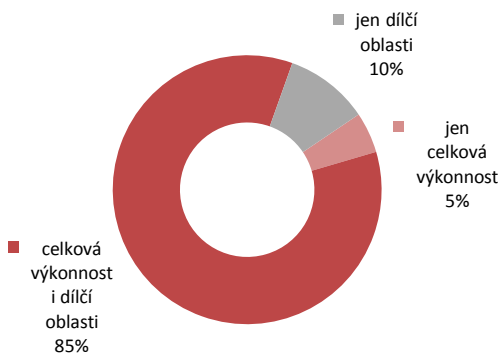
Graf 1: Dílčí oblasti sledování výkonnosti

Zkoumané organizace sledují nejčastěji **celkovou výkonnost a výkonnost v oblasti financí a finančního řízení**. Naopak v nejmenší míře je sledována výkonnost v oblasti **ICT a procurementu**. Průměrný podíl organizací sledující výkonnost v dílčích oblastech (benchmark) činí **71 %**.

Z hlediska přístupu zkoumaných organizací ke sledování výkonnosti je patrné, že většina subjektů (85 %) měří jak celkovou výkonnost, tak také výkonnost na úrovni dílčích oblastí. Pouze 5 % zkoumaných organizací se zaměřuje na měření celkové výkonnosti firmy a zbylých 10 % měří výkonnost jen v rámci jednotlivých dílčích oblastí.

Graf 2: Přístup ke sledování výkonnosti

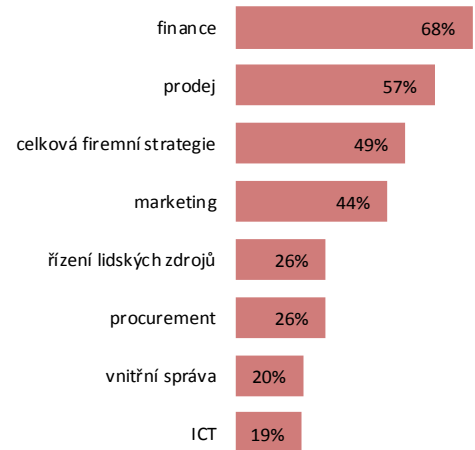
Výlučně celkovou výkonnost firmy měří ve větší míře organizace působící v odvětví utilit a telekomunikací, organizace s ročním obratem nižším než 50 mil. Kč a organizace bez poboček.

Měření výkonnosti pouze na úrovni dílčích oblastí se pak věnují především ty organizace, které se ve srovnání s ostatními subjekty z daného oboru hodnotí jako stejně nebo méně výkonné.

Dosahování definovaných cílů na úrovni celé organizace je zásadní pro polovinu subjektů.

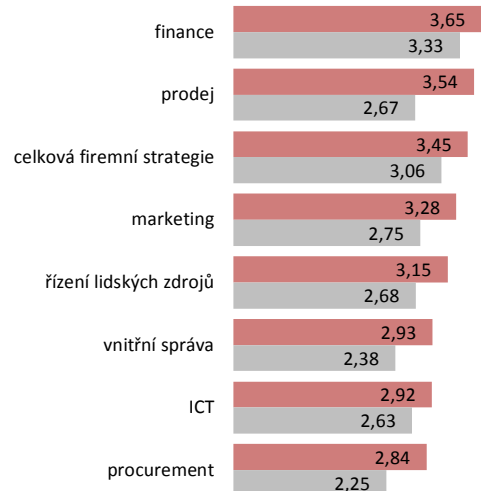
V rámci jednotlivých dílčích oblastí je zásadní pro dlouhodobý rozvoj společnosti zejména dosahování stanovených cílů v oblasti financí (68 %) a prodeje výrobků a služeb (57 %). Vysoká míra důležitosti se příkládá také dosahování vytyčených marketingových cílů (44 %). V případě ostatních oblastí (řízení lidských zdrojů, ICT, vnitřní správa a procurement) se podíl organizací kladoucích důraz na dosahování stanovených cílů v těchto oblastech pohybuje od 19 do 26 %.

Graf 3: Podíl organizací, které považují dosahování cílů v jednotlivých oblastech za zásadní z hlediska svého rozvoje

Z podrobnější analýzy vyplývá, že organizace, které sledují výkonnost v jednotlivých dílčích oblastech, považují dosahování cílů v těchto oblastech významně častěji za zásadní nebo důležité ve srovnání s těmi subjekty, které v dané oblasti výkonnost nesledují.

Graf 4: Důležitost dosahování stanovených cílů v daných oblastech z hlediska dlouhodobého rozvoje organizace

■ sledují výkonnost v dané oblasti
■ nesledují výkonnost v dané oblasti

Pozn.: průměrné hodnocení: 4 = zásadní, 1 = bezvýznamné